

Koulujuhla keräsi räyrinkiläisiä muistelemaan menneitä

PL-17/7-97

Viime viikonvaihteessa järjestettyjen Räyrinki-päivien sunnuntaina pääosassa oli koulu. Räyringissä sata vuotta sitten syntyneen professori Alfred Salmelan synnyntalon seinään kiinnitettiin Leena Salmelan suunnittelema reliefi ja lisäksi Ahon vanhan koulun paikka "merkittiin" laattalla. Muistomerkkejä on ollut puuhaamassa Räyrinki-seura, joka on anonut myös vanhan koulun tontilla sijaitsevien kolmen mämmyn rauhoittamista.

Yleisöä sunnuntaina oli runsaasti. Jumalanpalveluksessa vanhan koulun tontilla Räyringinjärven rannalla väkeä arvioitiin olleen kolmisensataa ja kesäjuhlassa hiukan vähemmän.

Veteliläisille ja räyrinkiläisille Alfred Salmela ei kovin tuttu henkilö enää ole, sillä hän lähti koulutielle kiertokoulun käytyään vuonna 1914. Juhlapuheen pitänyt kansanedustaja Esko Aho kertasi Salmelan elämänvaiheita ja hämmästelivät hänen sinnikkyyttään.

Räyringissä asuessaan Alfred Salmela osallistui aktiivisesti nuorisoseuran toimintaan ja oli ahkera Kokkola-lehden avustaja. Suoritettuaan kansakoulun oppimäärän Ilmajoen kansanopistossa, Salmela pääsi yhteiskouluun Lapualle. Ylioppilaaksi hän pääsi vuonna 1918.

Lääketieteen opintoja suunnitellut Salmela päätyi kuitenkin opettajaksi. Hän valmistui erinomaisin arvosanoin Jyväskylän seminaarista. Hyvistä papereista ei ollut hyötyä opettajanpaikkaa hakiessa. Vihdoin paikka kuitenkin löytyi Karjalasta.

Opettajantoimen ohella hän suoritti yliopistollisen tutkinnon ja pääsi pian kansakoulutarkastajaksi Lappiin. Sieltä hänet valittiin kouluhallituksen virkamieheksi ja tämä ura kesti aina 1960-luvun alkupuolelle saakka.

Tuona aikana Alfred Salmela kohosi viraston kakkosmieheksi ja tuurasi usein ministerinä toimintaa kouluhallituksen pääjohtajana.

Juhlapuheessaan kansanedustaja Esko Aho ehdotti räyrinkiläisille, että Alfred Salmelan elämänvaiheet ja elämäntyö kootaan kirjaksi. Siinä olisi Ahon mielestä jollekin nuorelle historian tutkijalle mielenkiintoinen tutkimuskohde.

Puheiden lisäksi juhlassa kuultiin Juha Saaren johtaman sekakuoro Peipposen esityksiä. Maria Koskimaa lausui Alfred Salmelan kirjoittamia runoja. Aiheiltaan ne liittyivät Veteliin ja Räyrinkiin. Monet aikalaiset muistelivatkin Salmelan olleen aina räyrinkiläinen ja vielä vanhanakin muistelleen elämänsä Räyringissä.

Juhlassa Ahon koulun entinen opettaja Arvo Pulkkinen muisteli vanhan koulun vaiheita sekä Alfred Salmelaa. Pulkkinen tuli opettajaksi Ahon koululle 1950-luvun vaihteessa, jolloin koulua käytiin vielä vanhassa koulussa. Juhlassa oli mukana myös toinen "vanhan koulun aikainen opettaja", Kirsti Kondelin Tampereelta.

Alfred Salmelan synnyinkodin seinään kiinnitetty reliefi paljastettiin sunnuntaina. Airueina olivat Sari Salmela ja Juha Salmela.